

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/616
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.10.2023/37
Karar Numarası : 2023/829
Başvuran : M.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından "Terör Örgütünden Ayrılması Konusunda Samimiyetinin Tasdiki"ne dair olumlu karar verilmediği için denetimli serbestlikten yararlanamadığı iddiasıyla mağduriyetin giderilmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta iken kamu görevinden ihraç edildiğini, örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçundan yargılandığı davada bir yıl on üç ay hapis cezası ile cezalandırıldığını, cezasının onandığını ve yaklaşık on aydır ceza infaz kurumunda cezasını infaz etmekte olduğunu, örgütle herhangi bir bağının olmadığını, ceza infaz kurumunun hakkında hazırladığı rapor nedeniyle örgütten ayrılma kriterini karşılamadığı için açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve dolayısıyla denetimli serbestlikten yararlanamadığını; pişman olduğunu ifade etmesine rağmen İdare ve Gözlem Kurulunun kendisi hakkında terör örgütünden ayrılması konusunda samimiyetinin tasdikine dair "kesin bir kanaat" oluşmadığı gerekçesiyle gözlem süresinin devam etmesi gerektiği yönünde karar verdiğini, bu karara karşı Eskişehir 1. İnfaz Hakimliğine itiraz ettiğini, itirazı inceleyen İnfaz Hakimliğinin 14/02/2023 tarih 2022/...Esas 2023/...sayılı kararında Eskişehir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 31/01/2023 tarih ve 2023/... sayılı kararının "yeniden değerlendirilmek üzere iptaline karar" verdiğini, sonrasında İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen 27/2/2023 tarihli yeni kararda örgütten ayrıldığına dair bir kanaatin oluşmadığı gerekçesiyle kesin bir kanaat oluşuncaya kadar gözlem süresinin devam etmesine karar verildiğini, bu kararın somut verilere dayandırılmadığını ve denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanmasının engellendiğini iddia etmekte; mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz ...”

5. 6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

“... f) İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (g) “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; h) İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak. ı) İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak. ... (i) “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

6. 6701 sayılı Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları Ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Ön inceleme yapılması” başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.”

9. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve

kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Bununla birlikte başvuru, İnfaz Hakimliğinin başvuran lehine olan kararına rağmen İdare ve Gözlem Kurulunun başvuran hakkında somut bir gerekçeye dayanmadan samimiyetin tasdiki konusunda kesin bir kanaat oluşmadığı gerekçesiyle gözlem süresinin devam etmesi yönünde karar verdiği, Kurulun bu kararı nedeniyle başvuranın denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanamadığı iddiasıyla mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkindir.

13. 23/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 4'üncü maddesinde; hükümlülerin cezalarının infazı ve tahliyelerine ilişkin şikâyetleri inceleyip karara bağlamanın infaz hâkimliğinin görevi olduğu, 6'ncı maddesinde ise, infaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine itiraz edilebileceği düzenlenmiştir.

14. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

15. Başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde; Eskişehir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının başvuran hakkında verdiği kararın içeriğinden Eskişehir 1. İnfaz Hakimliğinin 14/02/2023 tarih 2022/...Esas 2023/... sayılı kararında başvuranın örgütten ayrılma kriterini sağlayıp sağlamadığıyla ilgili bir tespit bulunmadığı, İdare ve Gözlem Kurulunun 31/01/2023 tarih ve 2023/... sayılı kararının yeniden değerlendirilmek üzere iptaline karar verildiği, söz konusu kararın başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve denetimli serbestlikten yararlanmaya hak kazandığı şeklinde lehine bir karar olarak algılanamayacağı anlaşılmış olup başvuranın söz konusu İdare ve Gözlem Kurulu kararına karşı da yasal süreler içerisinde yeni bir başvuru ile İnfaz Hakimliğine itirazda bulunabileceği değerlendirilmektedir.

16. Başvuranın dilekçesi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

17/10/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi